

SZENTES és VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Hagyományos korona 20 fillér, félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-magyar,
hová a kéziratok címzendők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket:
a kiadóhivatal
méréselőlt áron számít fol.

A vármegye békéje.

Régi, közismert adoma:

Engesztelődés napja szent előest-
jén megbékéltek egymással a régi
haragosok. Magát a nagy napot szig-
orú böjttel, ájtatos imába merülve,
a templomban töltötték el, a honnan
esti csillag-kigyuladaskor kijövet,
megszólítja egy a másikat: „Kivá-
nom neked mind azt a jót
a mit te nekem kívánsz.” —
Amire a másik rögvest ráfelel: „Te,
már megint kezdéd?”

Régi adom ez, mely azonban —
úgy látszik, az élet kohójában min-
dig új marad; mert ime, mintha rá
volna szabva a mi megyei közállapo-
tainkra is.

Azt mondták: Csongrád vármegye
adminisztrációjának nyugodt me-
nete meg van savorva; azt mondot-
ták: Csongrád vármegye közéleti bé-
kéje újból fel van dűlva; azt mondot-
ták: mindez pedig azért van így, mert
a decemberi általános megyei restaurá-
ción rendjén a többség brutálisan
majorizálta a kisebbséget és
kiszorította a bizottságokból a függet-
lenségi párti törvényhatósági biz. ta-
gokat.

Annak, amit mondtak, a nyo-
mait a legnagyobb nagyítóüveggel
se lehetett, rosszakat mellett sem, sehol,
a megyei adminisztrációban és a köz-
vagy társadalmi életben észlelni.

A vármegyei közigazgatás összes
szervei épp olyan kötelességtudóan,
épp olyan lelkiismeretes pontossággal
végesték a maguk hivatalos feladatát,
mint a decemberi tisztújítás előtt; a
közéletben, a társaséletben nem há-
borgott senki és semmi. Aki pedig
nem röstelte a farsádságot és elővette
a vármegyén az albizottságok válasz-
tásának vagy alakításának eredményét,
abból lehetetlen volt meg nem győ-
zödni arról, hogy ezekben a bizott-
ságokban, — a központi választmány-
tól eltekintve, feles számban van-
nak éppen a függetlenségi
pártiak, sőt van fontos bizottság,
melyben — dacára annak, hogy ezek
alakítása során tényleg a többség akara-
ta érvényesült, mégis a függet-
lenségek vannak többségben.

Mi zavarta hát a megyei admini-
strációt nyugodt menetét? És mi-
ben volt hát mégis feldűlva a megyei
közélet békéje?

Semmiben és mégis — mindenben.
Mert erre a két kérdésre két szem-

pontból lehet felelni és a felelet a
szerint billen jobbra vagy balra, hogy
melyik nézőpontból itéli meg valaki
a helyzetet.

S e m m i b e n, ha azt vesszük,
hogy a megyei tisztújítás rendjén csak
két tisztviselői állás betöltésénél volt
szavazás, tehát erőmértékezés és az al-
bizottságokra e g y s z a v a z ó j e k
gyekkel történt a szavazás; s e m m i
b e n, ha azt látjuk, hogy a pártok
éles ellentétben nem állottak a tiszt-
újítás előtt, sőt a tisztújítás után sem
szemben egymással. — M i n d e n b e n,
ha a kérdésre arról a nézőpontról fe-
lelünk, amelyre a tisztújítás és bizott-
ságok alakulása tekintetében Csongrád
vármegye főispánja helyezkedett, aki
ezekben az ő személyével szemben
való állásfoglalását látta a megye-
bizottság többségének. M i n d e n b e n,
ha olyan distinkciókat akarunk tenni
függetlenségi és független-
ségi között, amilyenek nálunk — a
további fejlemények során tétettek.

A vármegye főispánja — politikai
pártállását tekintve — függetlenségi
párti. A törvényhatósági bizottságnak
az a többsége, amely a decem-
beri tisztújítás sorát eldöntötte, tagjai
jelentékeny, mondhatnám feles szá-
mában szintén függetlenségi
párti. Ez a körülmény már előre ki-
zárja még a feltevését is annak, mint-
ha az a többség a tisztújítás rendjén
a főispánnal akart volna szembe
helyezkedni. Csak vak eszköz, parancs-
szóra hajló szolgai sereg nem akart
lenni, mely fölött róla: nélküle kény-
szerint rendelkezzenek.

N o d e m i n d e g y. A felfogás az
volt, hogy szembe helyezkedett ez a
többség a főispánnal, letiporta a ki-
sebbséget és mert mindnyájan embe-
rek vagyunk, ezt a felfogást is res-
pektálni kell és illik.

Hogy ez a kérdés tisztázassék:
a főispán karacsony és ujév között
négy megyebizottsági tagot kért ma-
gához, akik előtt feltárta, a saját né-
zőpontjából, a helyzetet és akik —
miután harározottan kijelentették, hogy
a többségben senkinek gondolatában
sem volt a tisztújítás alkalmából akár
a főispánnal szembe helyezkedni, akár
ellene agitálni, — vállalták a megbí-
zatást, hogy a félreértésnek a főispán ál-
tal kívánt szellemben való elsimítását
megkísérlik, miután magukat — kellő
tájékozódás nélkül, — a többség nevé-
ben öntudatlanul cselekedni feljogosul-
taknak nem érzik.

Az a négy megyebizottsági tag

a vállalt küldetésben mindvégig a leg-
korrektebb módon járt el. De közbe-
jött a vármegye négy országgyűlési
képviselőjének a tisztújítás és a bi-
zottságok alakítása ellen benyújtott
bírói panasz, mely a helyzetüket lé-
nyegesen megnehezítette. — Ezt egy
közvetlenül erre következett újabb
összejövetelük alkalmakor nyíltan meg-
mondták a főispánnak, aki erre azzal
felelt, hogy — újra formulázván a
maga óhajait, kijelentette, miszerint e
bírói panasznak visszavonása semmi
akadályba nem ütközik.

Mégis, lojálisan kell ezt elismer-
ni, az így megindult békeakció, mely
a két különböző nézőpontról való meg-
ítélését dolgoknak egybe tudja össze-
foglalni, aligha sikerül úgy, ahogy sike-
rült, ha Károlyi Imre gróf magára nem
veszi a közvetítésnek igazán hátlatán
és nehéz feladatát és tapintatosságával
egymáshoz nem simítja az ellentétes
felfogásokat, melyek az egész béke-
akció folyamán soha nem kerültek
szembe egymással olyan metsző éllel,
mint éppen a mult szombatn, a dön-
tő tárgyalások rendjén.

Nem rekrimálunk e békealku-
dozások fölött, melyek oda vezettek,
hogy a két fél kölcsönös engedékeny-
sége mellett — ha tényleg volt hábo-
rúság — a béke létre jött. Egyet
azonban mégis kötelességünk ezen tár-
gyalások menetéből leszögezni, azt
nevezetesen, hogy a szombati tárgya-
lások rendjén a törvényhatósági bi-
zottság többséget képező résztvevők
egyértelműen és ismételtén kijelentet-
ték, hogy a bírói panasz az elhatá-
rozásukat semmiben
s e m b e f o l y á s o l j a s a r r a, hogy
az a négy országgyűlési képviselő
v i s s z a v o n j a e v a g y n e m,
s e m m i i r á n y b a n n y o m d á s t n e m g y a k o r o l.

Ha volt félreértés a főispán és
a megyebizottság többsége között,
úgy ennek a félreértésnek a tárgya-
lások sikeres befejeztével meg kel-
lett teljesen szűnnie; ha volt közéleti
háború, — aminthogy bizonyos né-
zőpontról tekintve, koncedálnunk kell,
hogy volt, — akkor ennek a hábo-
rús állapotnak a megkötött béke kell,
hogy végét szakította legyen. Mert
azt, hogy az így egymással szembe
állított két fél nem igazán és őszin-
tén akarta volna a félreértések elsi-
mitását, a béke létrejöttét, — még
feltételeztünk sem szabad.

Mi a magunk részéről minden
hátsó gondolat nélkül, őszintén örü-
lünk a félreértések elsimulásán és

eltökélt szándékunk: a megkötött béke ellen semmit nem tenni, magunkat semmi — ezt zavaró cselekedetbe beugratni nem engedni.

Nem, még az által sem, hogy az egyik helyi lapjárunk — a békekötésről írván, ezt olyan modorban cselekszi, mint a cikkünk elején idézett adomabeli zsidó.

Miattunk írhat és beszélhet tetzesze szentint és kívánhatja nekünk a maga módja szerint mind azt a jót, amit kívánni nem röstell — nem fogjuk rá azt felelni, hogy: már megint kezd ed.

A vármegye békéje — mely nézetünk szerint ugyan nem volt feldúlva — helyreállt. Mi nem leszünk az az ütközők, mely azt újra felborítja.

Városi közgyűlés. Szentes város képviselőtestülete f. hó 10-én délelőtt 9 órakor tartotta rendes közgyűlését, a túl a kureai tanácskozó teremben, Mátéffy Ferenc dr. polgármester előklése mellett, aki — miután a megjelent városatyák üdvözlésével a gyűlést megnyitotta, — napirend előtt R. e z Szigmond képviselő sürgette meg a külső vásártér rendezését, mert, — az iparosokra nézve, de az ipari cikkeket vásároló közbizságra nézve is tényleg tűrhetetlen állapot az, ami a legutóbbi téli országos vásárrunk zord időjárása folytán előállott, hogy az iparosok kimennek árúikkal, nagy keservesen el is helyezkednek valahogyan, a helypénzt is megveszik rajtuk, de árusítani nem tudnak, mert a sártengerben nincs vevő, aki hozzájuk jusson. Ezen a bajon — ha nem is egyszerre, de fokozatosan segítenünk kell és ezt a polgármester — a felszólalásra — meg is ígérte.

Rátérve a napirendre, a polgármester melegen parentálta el az elhunyt Tóth Gyula adóügyi iktató-kiadó s indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy özvegyéhez részvétirátot intéz, a vármegye alispánját pedig megkeresi, hogy a végleg megüresedett adóügyi iktató-kiadó állás betöltésére a szükséges intézkedéseket tegye meg.

A nyugdíjválasztmányok öz. Csicsa Antal és Paál Mihály végkielégítésre vonatkozó határozatait N a gy Sándor dr. árvászké h. elnök terjesztette ezután elő és azokhoz a közgyűlés hozzájárult.

Neustadt-Metauban ott rekedt munka és kereset nélkül egy csoport szentesi földmunkás. Az ottani előjáróság ezek hazaszállítására íránt a vármegye alispánját, ez viszont a város előjáróságát kereste meg. Az előjáróság erre felkérte a fentnevezett előjáróságokat, hogy az illető munkásokat kényszer útlevelel küldje haza Szentesre, aminek költségét a város fődözni hajlandó. A neustadt-meltai előjáróság azonban nem így küldte haza a munkásokat, ez jelenkényen több kirdással járt, aminek megtérítését most Szentes városon követeli. A közgyűlés — a tanácsai előterjesztés elfogadásával miután a meltai előjáróság nem a város utasítása szerint járt el, ezt a követelést, mint jogtalan, elutasította.

A községi iskolák államosításának ügye került ezután sorra. A közoktatásügyi miniszter ebben a régtől húzódo ügyben teljesíti a város kívánását, mely szerint a város által hozzájárulás elmén évenként fizetni kötelezett 5000 koronát visszaengedi Szentesnek mindaddig míg az építendő 8 új ta-

nyai iskola felállítására felveendő kölcsöntöke kamataival teljesen lefizetve nem lesz. Az eszerint, továbbá abba is módosított szerződést, hogy a tanjai tanítók fele részben reformátusok, fele részben katolikusok legyenek, a közgyűlés — Bugyi Antal főjegyző kimerítő előterjesztése és többek hozzájárulása után, azon tanácsi javaslattal együtt, hogy úgy K e l e m e n Béla főispánnak mint M o l n á r Jenő orsz. képviselőnek, mint akik a város kérelmét a miniszternél hathatón támogatják, — köszönetét nyilvánítja a város, — a közgyűlés elfogadta, tudomásul véve a főjegyző az iránti előterjesztését is, hogy a polgári iskola államosítására nézve a tanács színtén felvette újból a tárgyalásokat.

Alispáni felhívásra elhatározta ezután a közgyűlés, hogy egyelőre 6 évi kötelezettséggel és évi 20 korona tagsági díjjal belép a város az orsmigos magyar gazdasági egyletbe.

K a l p a o s Szabó Imre gazd. tanácsnok előterjeszti, hogy a tyúkpiacér kibővítésére az érdekelteket tulajdonosokkal, telkeik átengedésére nézve barátságos úton meggyezést létesíteni nem sikerült, miután túlmagas árt követelnek. A tanács javasolja a város a kisajátítási jog megszerzésére tegyen lépéseket az igazságügyminiszternél; amit egyhangúlag el is fogadtak.

G á l f y Sándor indítványának, némi vita után való elfogadásával, egy betegszállító kocsit beszerzését határozták el.

Végül átengedték Danis Fúrta Ferenc és társainak egy ártézi kút furatásához általuk kért helyet s ezzel a közgyűlés, délelőtt 11 órára bezárult.

Az új ipartörvény.

A jelenlegi kormány megalakulásakor programjába vette az új ipartörvény mielőbbi megalkotását. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter ismétlenül is kijelentette az országgyűlésen, hogy a hazai iparosság által közel két évtizede annyira sürgetett új ipartörvény tervezetét a lehető legrovidebb idő alatt közzéteszi. Ezt az ígértet most be is váltja a miniszter, ki mert adta ki az új ipartörvény tervezetének nagyobb részét egy tekintélyes kötetben; Törvényjavaslat az ipar gyakorlásáról, valamint az ipari és kereskedelmi alkalmazottak védelméről címmel. E kötet 28 fejezetből és 540 szakaszból áll. A törvényjavaslat még nem teljes, amennyiben annak egyes rész (a munkaadó- és munkásszervezetek, a sztrájk és békéltetés, az ipari és kereskedelmi bíróságok, a hatóságok és eljárás) még csak most van végleges szövegezés alatt. A törvényjavaslatnak még hiányzó részét a kereskedelmi miniszter legközelebb fogja a most megjelent füzethez folytatónak kiadni.

A törvényjavaslatnak most megjelent és később kiadandó részei tekintetében a kereskedelemügyi miniszter még nem foglalt állást; a javaslat ma kizárólag szerzőjének egyéni tervezete. A miniszter annak végleges szövegét csak az érdekeltek hozzájárulása után kívánja megállapítani, hogy e különösen gyakorlattal élet számára készülő törvényben, az érdekelteket kiegyenlítése után, minden jogosult gazdasági érdek és minden gazdasági szűkeletet kielégítésre találjon. E vből megküldi a miniszter a törvényjavaslatot véleményezés végett az összes törvényhatóságoknak, kereskedelmi és iparkamarák, ipar-többségnek, ipari, kereskedelmi és munkásszervezeteknek stb., mert súlyt fektet a legészledebb körű kritikára.

A törvényjavaslat szövegét az annak tervezője, Sz t e r é n y i József államtitkár

által írt előző előzi meg, a melyet a következőkben közlünk:

Két évtizednél hosszabb idő óta tartja a hazai kézműves osztály állandóan napirenden egy új, a kézműipar érdekeivel szemlő ipartörvény alkotására vonatkozó óhaját. E régi óhajnak teljesítését és erre vonatkozó régi ígéreteknek végre, valóra váltását tüzte ki egyik gazdasági irányú feladatát a jelenlegi kormány és annak erre első sorban hivatott tagja: Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter. E feladat megoldásának első lépése kíván lenni a törvénytervezet, nyomom követve az e törvényalkotás céljaira készült tiz kötetes anyaggyűjtemény. E törvénytervezet jelen alakjában még csak egyéni állásfoglalás, egyéni vélemény, melynek célja alapul szolgálni a törvényalkotásnak; alapul arra, hogy az érdekelteket minden illetékes tényezője állást foglalhasson az őt illető kérdésekben és ez alapon foglaljon azután állást a kereskedelemügyi miniszter és maga a kormány. A tervezet a lehetőség határain belül számol az érdekeltség óhajaival és javaslataival. Az életnek készült, annak szükségletét és jogos igényeit akarja kielégíteni.

A hazai viszonyok alapján áll, a hazai talajra kívánja intézkedéseit fölépíteni és az iparilag fejlett külföldön bevált intézményekből is intézkedésekből csak azt veszi át, ami a hazai talajba természetességgel átültethető. Radikálusm nélkül modera ipartörvényt akarunk alkotni. A haladó kor követelményei elől Magyarország nem zárkózhatik el e téren sem. E követelményeket ki kell elégíteniük, egy új ipartörvényben érvényesíteniük kell. Különösen a törvény szociálpolitikai részében. Harmas irányt kíván a törvénytervezet különösen érvényesíteni.

Az első a kézműipar védelme és fejlődése alapjainak megszilárdítása. E részben elnyeg a tervezet a legmesszebb határig, a meddig, véleményem szerint, a jövő fejlődésnek mesterséges megakasztása nélkül lehet. Gondját viselve a jelen kézműiparososztálynak, nem téveszti szem elől és nem áldozza föl a jövő fejlődést. A védelemnek nem formáját, hanem lényegét igyekszik nyújtani. A kötelező társulás alapjára állva, az érdekeltség önérejebe veti hitét és erre bizza a viszonyok szabályozásának lehetőségét. Ebben nevelőleg kíván hatni kézműves osztályunkra.

A második a nagyipar helyzetének biztosítása. Abban a mértékben, mely a tőkét a mai gazdasági és termelési viszonyok között méltán megilleti. A tökéletes irányzat lehet ideig óráig népszerű, de egy pillanattig sem észszerű. A mezőgazdaságban, az iparban és a kereskedelemben egyaránt megbecsülendő a tőke szerepe, elengedhetetlen kelléke a gazdasági élet és fejlődés erőteljes megnyilatkozásának. A kis existenciák védelme és a tőke ellenesség nem természetű folyományok. Amaz és a tőke jogos érdekeinek biztosítása, a vállalkozás előlétes előmozdítása kiegészítő egy másnak a gazdasági törekvésekben.

A harmadik az ipari és kereskedelmi alkalmazottak védelme. A haladó kor követelményei szerint. A magánisztségviselőnek, a kereskedelmi alkalmazottnak és az ipari munkásnak mindazt nyújtva a védelemben, a mire jogosan számot tarthat. A kereskedelem és ipar érdekeinek szemmel tartásával. Csak az a szociálpolitika lehet helyes, mely az adott viszonyokkal számolva, a védelemre szorultak érdekeinek szolgálatában nem téveszti szem elől azok érdekeit sem, kikkel szemben védelmet kíván nyújtani. Csak az a szociálpolitika lehet helyes, mely érdekeket összeegyeztet, hanem pedig érdekelletéteket teremt. E szempontokat tartja szem előtt, ez irányelveket követi a jelen törvénytervezet. Nehéz feladat a gyakran és igen sok vonatkozásba ellenletes érdeket kiegyenlíteni. Kielégítetű éppenséggel lehetetlen.

Nem ringatom magam abban a hitben, hogy ez a tervezet ki fogja elégíteni. De igyekszik kiegyenlíteni, keresve a méltányos megoldást. E méltányosság szempontját kéri alkalmazni a bíraltban is. Nem a törvényjavaslattal szemben, mely kritika kihívására.

készült és annival jobb lesz végső kialakulásában, mennél érdemesebb elfogulatlan kritika tárgya leendő hancsa a céllászomban, melyet elérni akarunk: mielőtt előbb megalkotni a hazai viszonyoknak megfelelő, modern új ipartörvényt: A kölcsönös méltányosság az érdekelt birálatnál jellemteti fogja a cél elérté. A tuzás az érdekelt képviselőtől az ellenkező eredményesé.

Magam e munkában a jelzett cél mielőbbi elérhetését kerestem. A munka egységes, arányában talán kissé túlságos terjedelmű törvényjavaslat alakjában jelenik meg. Ennek célszerűségéhez kétségtelenül sok szó fér. Mellette is, ellene is. Mellette: hogy ezzel egész ipari és szociális törvényhozásunk idevágó része a legszorosabb kapcsolatba kerülnek; hogy hatóságok és közönég egyetlen törvényben megtalálják azt, a mire nap nap után szükségük van; hogy tehát egyszerűsítették az eljárás és elkerülhetővé váltak ismételt hivatkozások, melyek közigazgatásunkat sok tekintetben nehezítik; hogy ismétlések elkerültek, melyek pedig külön tagolt törvények mellett itt nagy mértékben fordulnának elő. Ellenbe: hogy nagy terjedelme talán kissé nehezíti kezelhetőséget; hogy speciális törvények könyvben mennek át az egyes érdekeltségi körök vértébe, tehát alkalmazásuk egyszerűbb, könnyebb.

Egységes törvény legyen-e az egész anyag, vagy több kisebb törvényben széttagolt, ez nem elvi kérdés. Most, hogy együtt van az egész anyag, nagyon könnyű lesz a tagolás, ha esetleg úgy dőne elő a kérdés. Eddigi gyakorlatunk ugyan ellene szól ennek: ugyanakkor az egységes törvényalkotás mellett szól a külföldi ipari törvényhozásának példája is. De az elvlegre teljesen alárendelt. Semmi nehézsége annak, hogy külföldi törvény készüljön a szorosan vett ipari oktatásról, a munkasvedelméről, a magánvédelemről, a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottakról, az ipari és munkás-képviselőkről, a munkaviszonyokról és bétkéltéséről. A mint külön törvényjavaslatok készültek legyidejüleg a vasárnapi munkaszünetről és a tisztességtelen versenyéről.

Ismételtem: ez nem elvi, hanem egyszerűen elvi kérdés, mely nem érinti magát az anyagot és a tervezet rendelkezéseit. Mert magam az egységes törvényalkotás híve vagyok, a jelen tervezet is egységes. Így könnyebben áttekinthető egész nagy anyaga. A tervezet nem indul jelszavak után, melyek ideig óráig csabérvöl bírnak és népszerűséget biztosítanak. Sőt szembeszáll azokkal mindenütt, a hol a való élet szükségletet ezt követelik.

A ki komolyan dolgozik és életképes alkotásokat akar, az életet követi és nem jelszavakat. Ha az érdekeltség a maga állás-foglalásában is minden egyoldalú túlságot mentem csak a való élet követelményeit fogja érvényesíteni, akkor nagyon rövid idő alatt nyert teljes megvalósulást a hazai iparosság két évtizedet meghaladó állandó és föltétlenül megokolt, a mai kormány által teljesíteni kívánt óhajja: tényleg megalkotható lesz végre az új ipartörvény.

Ujdonságok.

Bonyos, 1908. Február 13.

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága, f. hó 10-én délelőtt 10 órakor tartotta a havi rendes ülését. Keletem Béla dr. főispán elnöklése mellett. Az ülésen mutatták be a bizottságnak a kormányhoz felküldendő múlt féléves jelentését, amely két igen fontos és általános érdekű ügyet ölel fel. Az egyik az ipari munkaszünet ügye. A közigazgatási bizottság e tekintetben felhívja a kereskedelemügyi kormány figyelmét arra, hogy a földmívelésügyi miniszter példáját követve, tegye lehetővé anyagi támogatásával a vidéki városokban ipari munkaszünet, illetve

telcepek létesítését, mely telepeken nős és családok, szorgalmas ipari munkások vagy szerényebb anyagi viszonyok között élő kisiparosok jutásának előnyös feltételek mellett saját hajlékos. Szentesen sok az ilyen ipari munkás és sok az olyan kisiparos is, akinek önálló málhelye nincs, hanem darabosm dolgozik otthon tehetősebb iparosoknak. Ezekre áldásos volna egy ilyen ipari munkástelep létesítése. — A másik ügy még általánosabb érdekű, mert mindnyájunk közös érdeke ma már. A szénbányák tulajdonosainak kartelege a szó szoros értelmében kihasználja a közönséget, mely a közönséget gyári üzemben, eséplésnél, fűtésnél, főzésnél ma már nem nélkülözheti. Ez ellen való intézkedésre hívja fel a közigazgatási bizottság a kormány figyelmét.

— **Az általános választói jog.** Politikai körökben azt beszélik, hogy Andrássy Gyula gróf belügyminiszter már a legközelebbi napokban megismerteti az új választási törvény tervezetének főbb vonásait. Kiszivárgott hírek szerint a választói jog általában a szócincs a plurális választói jogról. Minden huszonegy éves, írni és olvasni tudó ember szavazhat. A magyarországi érdekeinek megvédését a kerületek új beosztásában tartalták meg és a törvény semmiben sem maradt mögötte az osztrák új választási törvénynek. Ezt jelentik félhivatalos uton és ezt fogja — hír szerint — Andrássy Gyula gróf belügyminiszter maga is elmondani az előtt a tizes bizottság előtt, mely legközelebb a házabályvizitio kérdésében összejel.

— **Tartalékosok fegyvergyakorlata.** A hadügyminiszter a közös hadsereg hivatalos lapjában most tette közzé a tartalék és póttartalék czei fegyvergyakorlatára vonatkozó rendelkezést. Erendeli, hogy a föltesztet katonai hatóság a fegyvergyakorlat idejének megálapításakor a tartalékos polgári foglalkozására és keresetére is tekintettel legyen; földmíveléssel foglalkozó tartalékos a mészai munka és az aratás idején nem hívják be fegyvergyakorlatra a aratásokról a békeállomány kiegészítésére is más foglalkozással bíró tartalékos vagy póttartalékosat hívják be szolgálatra. A tartalékos gyalogos katona, ha állandóan a hadtest kerületében lakik, ahol erede állomásonk, annál a századnál végez 18 napig tartó fegyvergyakorlatot, amelynek szolgálat. Az egyéves önkéntesből lett tartalékos altisztet huszonegy napos a tartalékos számvető altisztet 20 napos fegyvergyakorlatokra hívják be. A békeállomány kiegészítésére fegyvergyakorlatra behívott póttartalékosat 28 napra hívják be. oly módon, hogy az erede békeállomásra mindig be legyen töltve és ezt a legénységet az erede békeállomásra számítják. A lovasságnál április elsejétől az őszli hadgyakorlat befejezéséig az előirt békeállomáshoz hiányzó legénységet és altisztet hívják be 28 napos fegyvergyakorlatra; ha az erede nem volna elég fegyvergyakorlatra kötelezett tartalékos, a hadtestparancsnok rendelkezése más erede tartalékos legénységet hívják be és ily módon április 1-től szeptember közepéig állandóan betöltik az erede békeállomást.

— **Véres lakodalom Csongrádon.** Véres lakodalom lett abból a mulatságból, amelyet Sunyi Ssabó Janos csongrádi gaudember a múlt vasárnap tartott. A lakodalom két vendég összehozott és az egyiket halálos

sébbel szállították haza a lakására. A mulatság előtt esküvő volt a vendégsereg a templomban, ahol Sunyi Ssabó Zsófi házaságra adták az egyházi áldást. Az esküvő után lakoma következett vidám borozással összeköve. A lakomán egy asztalhoz került két régi haragos: Gálfi András és Budai János. Éjféljárt a két ember összevetett és Budai kiránelgálta az ellenfelet a konyhába, ott kést rántott, hasbaszúrta Gálfi Andrást, aztán — miat aki dolgot jól végezte — elment. Gálfi a konyhában összerogyott és nagy vértócsában fekvve találták a hábszélle. Hazaszállították a lakására, ahol csak másnap reggel tért magához és az orvosok engedelmével akkor ki is hallgatták. — De nem tudta megnevezni a tettest, mert bíróság éjfélokra nem tokrészes volt. A csendőrez tehát nyomozni kezdett és megállapította, hogy a veszedelmes szúrás Budai János 21 éves, nős és családú ceongrádi gardalokodó ejtette Gálfi n. Budai először tagadott, de mikor hátkutatást tartott nála és megálapított a kendőbe caavart véres kést, vallani kezdett. Arra is van már tanu, hogy a véres kést Budai édesanyja törülgette hétélfőn hajnalban az udvaron. Az esetről hétélfőben jelentést tettek a szegedi királyi ügyésszégnek, melynek intézkedésére Budai Jánost letartóztatták.

— **Magántisztviselők az adóreform ellen.** A Magántisztviselők Országos Szövetségének az adóreform-tervezet ellen indított országos alakóját a múlt vasárnap Budapesten tartott nagygyűlés tetőzte be, amelyen résztvettek az összes érdekeltek és pedig úgy a főváros összes magántisztviselői, mint alkalmazottai szervezetei. A gyűlést Halász Manó, a szövetség alelnöke nyitotta meg. utána Zsengeri Manó ismertette kimerítően az adótervezet sárcimeit és különösen azt, hogy a magántisztviselők és alkalmazottak helyzetét a javaslat rendkívül hátrányosan érinti. Wilhelm Saldónia határozati javaslatot terjesztett elő, melynek értelmében a nagygyűlést kimondja, hogy a mostani országgyűlést nem tartja hivatottnak az adóreform kodifikálására és ennek esetleges törvényerőre emelése ellen a leghatározottabban és a legerélyesebben tiltakozik. Felhívja a pénzügyminisztert, hogy vonja vissza a törvényjavaslatot és az összes érdekelteket testület meghallgatása után változtassa meg úgy, hogy a létminimum 1200 korona legyen, sőt adómentességben részcsojljön, akinek egy vagy több gyermeke van, ssám szerint, fejankint további 100 korona erejéig; az adótelét minimális és maximális összeget lezállítandók, a változó természetű mellékjövödelmek és járandóságok pedig teljesen adómentesek legyenek. Ezt a határozati javaslatot a nagygyűlés elfogadta.

— **Szeged és Tápé püre.** Tápé község és a községnek 98 lakosa 1896-ban Visontai Soma dr. ügyvéd útján pórt indított Szeged város ellen. A pörnek két része van. Azt a részét, amely a tapéi 4000 holdas birtokot a községnek követelte vissza a várostól, Szeged megnyerte. Most a pör másik részében hozott ítéletet kösölte a városal a szegedi kir. törvényszék. Az ítélet, melyet a múlt évi december 30-án hozott a bíróság, kimondja hogy Szeged díjtalanul tartozik a tápéiakat szállításra kompon hogy armentesítési díjcinén 18799 kor 26 fillér tókt és annak 1896. augusztus 16-tól járó 5 százalékos kamatait tartozik megfizetni. A pörkötségeket a felek maguk fizetik. Szegedet a saját tiszti ügyése képviselte a pörben Visontai Soma dr. pedig 1785 korona ügyvédi honoráriumot kap a tápéiaktól.

— **Málélezés.** Egy derék, tisztas mat-

róna elhunytáról kaptunk a napokban szomorú értesítést. Széll Imre árménstől társulati főpénztárnok neje: Széll Imréné Keller Anna urasszony halt meg f. hó 10-én, élete 76-ik évében, övének mély fájdalomra. Ezek során betegeskedett, míg végre most szenvedéseitől jótékonyan váltotta meg a halál. Temetése tegnapi délután volt, a rokonok és nagyszámú gyászközönség imponáló részvételével, lelki üdvéért az engedelmű szent misét pedig ma délelőtt fél 9 órakor tartják a katolikus templomban. A halálesetről a gyászoló, mélyen sajtott család a következő jelentést adta ki:

„Alólirottak fájdalomtól lesújtva jelentik az összes rokonok nevében is, a felejtéketlen anya, nagyanya és testvér: Széll Imréné Keller Anna urasszonynak f. évi február hó 10-én reggel 6 órákor, élete 76-ik, boldog házaságának 58-ik évében, rövid anyaszedés után történt elhunytát. Kedves halottunk hült tetemét f. évi február hó 12-én délután 3 órakor fogjuk, a katolikus egyház szertartása szerint, a III. kerület Horváth Gyula-útca 36. számú gyászházától, a középütemetőbe örök nyugalomra helyezni. Béke lengjen porál felett!

— **Lemondások.** A vármegyei közigazgatási bizottság tagsgúkjáról Szathmáry Fede és Fűtő Zoltán megyebizottsági tagok lemondottak a lemondásukat Kelemen Béla dr. főispán már áttette az állásipai hivatalhoz. A központi tagságról való lemondásukat, Cicatrieis Lajos dr. állapánál eddig ifj. Vessery János és Bécsi Sándor jelentették be.

— **Meghalt Uray Imre.** A tiszaháti kerület országyűlési képviselője, Uray Imre, a függetlenség 48-as eszmék tántoríthatatlan bajnokja, aki évek előtt Szentcsen is képviselőjelölt volt a aki itt egyeneslelkű, rokonszenves lényével a közbecsületet vívta ki magának, mint részvétellel értesülünk, java férfi korában, élete 57-ik évében, hetei birtokán, hova hozzátartozói a fővárosból nagybetegesen szállították haza, — a napokban meghalt. A megalkuvást nem ismerő 48-asok gyér sora ritkult meg egy derék harsóssal azzal, hogy Uray Imre az élők sorából kidőlt. Halála bizonyára mély részvételt kelt nálunk Szentcsen is számos tisztelője és jóbarátja sorában.

Ki lesz a színház? A városi színházban es évi színházi évadra tartható előadások engedélyeztetésére Nádasi Mihály, a soproni sajtóterület igazgatója folyamodott. Azt kérte nevezetesen, hogy már májusban tartáson Szentcsen színi előadásokat. Mátéffy Ferenc dr. mielőtt a kérvényt elintézte volna, nyilatkozásra hívta fel Farkas Ferenc dr. szabadkai színházgatót, akinek kitűnően szervezett társulatát közönségünk a múlt évben megszerette, nyilatkozók: reflektál-e az ideán a mi színházunkra. Farkas színházgató azt felelte erre, hogy kötelességi magát Szentcsen teljes téli társulatával szeptember-októberben előadásokat tartani és így ez évadban ismét dr. Farkas Ferenc lesz a szentcseni színház.

— **Helyettesítés.** A Tóth Gyula halálával megváradott adóügyi iktató-kiadói állására — ezen állás végleges betöltéséig — a városi tanács a maga hatáskörében Varga Imre segéd adóhivatlat, ennek állására pedig ideiglenesen Csúcs János városi díjakot helyettesítette.

A Scott-féle Emulsió

rendkívül erősítő hatással van az egész szervezetre, és erősíti a tüdő t. Köhögést és meghűlést bármily makacs és hosszadalmas is legyen az, a Scott-féle Emulsió gyorsan megszüntet. Még a sorvadós betegeknek is könnyebbülést szerez a

Scott-féle Emulsió

feltéve, hogy idejekorán használják, mely esetben állandó, tartós gyógyulást eredményez.

1. 5-1

Így eredeti árára 3 K. 10 Hf/r.

Kapható a gyógyszerárakban.

As Emulsió vásárlásánál SCOTT-féle módosított védjegyét — a halast — a köhők ágyalomba venni.

Meghívás.

A „Szentcseni Rokonszéd-egylet“ f. évi február hó 16-án, vasárnap délután 2 órakor, évi rendes

közgyűlést

tart, melyre az egylet t. tagjait ezennel meghívom.

Tárgysorozat:

- 1) Elnöki jelentés
- 2) 1907. évi zárszámadás bemutatása
- 3) 1908. évi költségvetés megállapítása
- 4) Lemondás folytán megváradott tükári állás betöltése
- 5) Esztleges indítványok
- 6) Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag ki küldése.

Szentcsen, 1908. febr. 11-én.

Bánfalvi Lajos
elnök.

Felelősszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Kiadótulajdonos: Szentcsen és Vidéke könyvnyomda.

Eladó ház.

III. kerület Páva-útca 13. szám (Hungerleider-féle) ház szabad kézből eladó. Ugyanott 1 mosdó tükörrel és egy nagy kerek asztal is eladó. Értekezni lehet Pollátsék Mór baromfi kereskedőnél, Andrassy-útca 6. szám.

7. végrh. 1908. sz.

Árverési hirdetés.

Alólirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentcseni kir. járásbírósnak 1907. évi V. 722-2. számú végzése következtében Hivatalbó Gróf Attems Gyuláné budapesti lakos javára, Bleier Lajos szentcseni lakos ellen 400 Kor. s jár. erejéig 1907. évi decembar hó 27-én foganatosított kiélégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1040 kor. becslült következő ingóságok, u. m. házi bútorok, ló, kocsis és másféle tárgyak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szentcseni kir. járásbírósnak 1907. évi V. 722/2 számú végzése folytán 1907. évi aug. hó 1. napjától járó 5 százalékos kamatai, egy harmad százalékos váltódíj és eddig összesen 61 kor. 81 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Szentcsen, a végrehajtást szenvedett lakásán leendő megtartására 1908. évi február hó 13-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén, becsaron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le- és felülfoglaltattak és azokra kiélégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Szentcsen, 1908. évi febr. hó 4. napján.

Végh Sándor
kir. bír. végrehajtó.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a

fényképezési felvételeket

és egyéb fényképezési munhálatokat folyó 1907. évi. István király napjától kezdve, a legmodernebb művészi követelményeknek megfelelőleg felszerelt UJ

műtermemben

ogom eszközölm.

Hegedűs Vilmos Utóda,

Hegedűs Cecilia

fényképész.

(Weisz-udvar mellett.)

3 db. viasfénykép 1 K. 50 f. | 3 db. nagy mak.-fénykép 6 K
3 . kab.-fénykép 4 Kor. | 3 db. boudoir . 8 K